

Dr. H.F. Kohlbrugge

Tekst: JOHANNES 1 vers 4b.

"En het Leven was het Licht der mensen."

"Waar ligt het onderpand van ons geestelijke en eeuwige leven?"

Op deze vraag hebt gij, mijn Geliefden, de vorige zondag het antwoord vernomen. U hebt het vernomen uit de Heilige Geschiedenis, die achter ons ligt, uit alle getuigenissen der Heilige Schrift: *Alle leven, het geestelijke zowel als het eeuwige, was van den beginne in het Woord.* Het geestelijk leven is een leven voor Gods Aangezicht, een wandelen met God, uit God, tot God, of het "zich houden aan God", het wandelen in de rechten en geboden Gods, waarbij het ons ten laatste toch wél moet gaan, zodat, al moesten wij ook lang weeklagen, zoals Asaf in de 73sten Psalm of David in de 37ste Psalm, wij toch op het einde de eerste Psalm meezingen. Immers tot dit geestelijk leven behoort ook dit, dat men de waarheid van de beloftenissen, welke God dengene geeft, die Hem liefhebben, reeds in dit leven ondervindt. Het eeuwige leven is een samenleven met de volzalige God, om Hem eeuwig te aanschouwen van aangezicht tot aangezicht, in gerechtigheid, om eeuwig verzadigd te worden uit Zijn volheid.

Hier op aarde echter is het strijdperk, waar de goede strijd moet gestreden worden; hier op aarde is de loopbaan, waarop de loop moet voleindigd worden; hier op aarde is de worsteling, waarin het geloof moet behouden worden; daarboven is de kroon der rechtvaardigheid, gelijk de Apostel Paulus betuigt in de tweede Brief aan Zijn Zoon Timothéüs. Wij weten de dag van onze dood niet; wij hebben geen tijd te verliezen; en gelijk de boom valt, zo blijft hij liggen. In de hemel kan geen verzuim meer worden ingehaald; in de hel kan niets meer worden goed gemaakt; in het graf is geen bezinning meer mogelijk. "Morgen, morgen", zegt het vlees; maar de Geest zegt: "*Heden, heden!*" "Heden, indien u Zijn stem hoort, zo verhardt uw harten niet!" De keuze moet gedaan worden. Ik heb u het leven en de dood voorgehouden.

"Kiest", spreekt de Geest. Kiest het zichtbare en de dienst van Belial, en u hebt de dood, en zult de dood vinden, de eeuwige dood. Of, kiest het Woord, Christus, en u hebt het leven, en zult het leven vinden, hetwelk eeuwig is. Kiest men de dood, ja, dan heeft alles eerst een schone gedaante, men heeft genot; men heeft alles voor ogen, men heeft zijn lust, totdat men door alles wordt verlaten en de duivel ten prooi valt. Kiest men het Woord, dan doet alles zich eerst smartelijk voor, men moet alle genot, alle vreugde van dit leven missen, men ziet niets, men hoort overal een: "kruis hem", totdat men de kroon der rechtvaardigheid en des levens vindt en alle schatten der eeuwige zaligheid deelachtig wordt. Bent u mijn Geliefden, door hetgeen u de vorige zondag vernomen hebt, van deze waarheid overtuigd geworden, dat in het Woord het leven is, dat in het Woord het leven was reeds van de beginne, dan weet u het: *in dit Woord ligt ook het onderpand van ons geestelijke leven*, van ons leven en van onze wandel in de geboden des Heeren; in dit Woord ligt het onderpand, dat wij met God en met eer door deze wereld zullen komen, en eindelijk ook het onderpand van onze eeuwige zaligheid. Wanneer wij in het Woord, in Christus, blijven, dan zal ons het een zomin als het ander ontgaan. Intussen moge menigeen wel letten op de vermaning des Geestes:

"Hoelang hinkt gij op twee gedachten? Zo de HEERE God is, volgt Hem na, en zo het Baal is, volgt hem na." (1 Kon. 18: 21) Wilt u de Heere God navolgen, het Lam navolgen, waar Het ook heengaat, wilt u in het Woord, in Christus, blijven, goed, heb dan echter ook niets dan dit Woord, draag een korte wijle uw kruis Hem achterna, heb niets voor ogen dan dit Woord, en daarbuiten niets dan omkomen, nochtans, met dit Woord zult u tot ere komen. U hebt het immers gehoord: *in Hem is het leven*. Dit Woord heeft de hemel op de aarde gebracht en ons tot Zich opgenomen; zo zal, zo moet Het u helpen. Het onderpand hebt u in Zijn aloude wonderwerken, in Zijn aloude trouw, in Zijn eeuwig blijvend getuigenis, welke wij in Spreuken 8: 35, 36 lezen: "Want die Mij vindt, vindt het leven en trekt een welgevallen van de Heere, maar die tegen Mij zondigt, doet van Zijn ziel geweld aan; allen, die Mij haten, hebben de dood lief."

Wij hebben een genoegzaam antwoord op onze vierde vraag: Waar ligt het onderpand van ons geestelijke en eeuwige leven? En gaan daarom nu over tot de behandeling der vijfde vraag: *Hoe onderscheid ik waarheid van dwaling?*

HOOR HET ANTWOORD VAN DE APOSTEL, GIJ, DIE ZO VRAAGT; HOOR ZIJN GETUIGENIS!

- *Wat is waarheid?* Zo vraagde eenmaal Pilatus, terwijl hij de Waarheid voor zich had staan, doch hij vraagde dit, omdat hijzelf de Waarheid niet wilde. Wat wilde dan Pilatus? Hij wilde zijn ambt, zijn inkomen, zijn eer behouden; hij begeerde de eer en de gunst bij de mensen; hij zocht een goed doorkomen door deze wereld, geld en bevrediging van zijn begeerten; de gerechtigheid was hem een onverschillige zaak. Nochtans heeft hij de Waarheid gezien, want hij heeft het Leven gezien en betuigd: ik vind geen schuld in Hem.
- De stadhouder Felix en zijn vrouw Drusilla wilden van het geloof in Christus horen; zij zagen het Leven, toen zij Paulus voor zich hadden; zij zagen het Licht, dat in dit Leven was, zij zagen en hoorden de Waarheid. Omdat echter de Waarheid sprak van de rechtvaardigheid en van de matigheid en van het toekomstig oordeel, werd Felix zeer bevreesd en antwoordde: Voor ditmaal ga heen; en als ik gelegener tijd zal hebben bekomen, zo zal ik u tot mij roepen. (Handel. 24: 25) Wilde hij de Waarheid? Het Licht had hem zijn onrechtvaardigheid en onmatigheid ontdekt; hij wilde van geen gerechtigheid weten, hij wilde de matigheid niet; hij hoopte echter, dat hem door Paulus geld gegeven zou worden, waarom hij hem ook dikwijls ontbood en met hem sprak.
- Festus, die Felix opvolgde als stadhouder, en de koning Agrippa hadden ook weer het Leven voor zich, en zij zagen in dit Leven het Licht, zij zagen de Waarheid, en toch riep Festus uit: "Gij raast, Paulus, de grote geleerdheid, de kunst uwer welsprekendheid brengt u tot razernij." en koning Agrippa zeide: "Gij beweegt mij bijna een Christen te worden." en zij zeiden tot elkander: "Deze mens doet niets des doods of der banden waardig!" Waarom namen Festus en Agrippa de Waarheid niet aan? Ach, de koning vertoefde daar met de koningin in grote pracht, was tezamen met de hoofdlieden en de voornaamste der stad, en Festus was immers stadhouder! Zij allen stonden daar in gewaande vrijheid, in grote pracht naar het zichtbare, maar de Waarheid, het Leven, stond daar in ketenen, in banden, in grote verdrukking. De macht van het zichtbare en van de duisternis was hun aangamer dan de macht van het Licht.
- De ouders van de blindgeborene zagen in hun zoon het Leven, en in dat Leven het Licht; zij zagen de Waarheid, maar zij vreesden het besluit hunner synode, dat zij uit de synagoge zouden geworpen worden; zij hadden de eer bij de mensen liever dan de eer bij God; zij vreesden voor de Joden, daarom wilden zij niet eens voor hun eigen kind optreden als getuigen des Lichts, hetwelk zij zagen, en als getuigen van het Leven, hetwelk zij in dit Licht met hun handen konden tasten.

Bent u ook zo'n mens, als deze ouders, als Agrippa, als Festus, als Felix? Wees dan oprecht en zeg: Ik wil de Waarheid niet; ik wil mijn eigen heer blijven, ik wil geld hebben en eer bij de mensen, ik wil mijn lust de teugel vieren, al kom ik ook later in het gezelschap van alle duivelen, dat is mij onverschillig! Vraag echter niet tegelijk naar waarheid; want u kunt God niet bedriegen; Hij laat Zich ook niet bespotten. Of zegt gij: "Nee, daar beware mij God voor; ik wil waarheid!"

Dan vraag ik u: welke waarheid wilt gij? Waarheid alleen in de beschouwing? Waarheid, die men met het verstand begrijpt, die men aan anderen wel als waarheid weet voor te houden, zonder echter zelf daarnaar te handelen? Waarheid, die het verstand streelt, volgens welke u alle dingen weet te verklaren en uiteen te zetten, zonder dat het in u waarheid is? Dan bent u een klinkend metaal, een luidende schel! "Dat is rechtvaardigheid" zal de gehele hemel uitroepen "als de Zoon u verpletteren zal, gelijk een pottenbakker de mislukte vaten!" (Psalm 2:9) Of wilt u zulke waarheid, dat uw wandel, uw werk voor God in waarheid zij? Wilt u waarheid voor God, waarheid in het binnenste? Wilt u zekerheid van uw zaligheid? Zekerheid, dat u in het laatste oordeel zult bestaan? begeert u waarlijk zonder bedrog te zijn? Wilt u niet de ongerechtigheid, niet de onkuisheid, niet de eer bij de mensen, niet geld, niet uw lust en uw begeerte? Wilt u God kennen, eren, vrezen en liefhebben, zoals Hij geëerd, gekend, bemind, gevreesd wil zijn? Wilt u vergeving van zonden, en dat niet alleen, maar ook verlossing van al uw zonden? Welaan, bent u bevreesd, dat u een leugen, een dwaling in uw hand mocht hebben? Nu dan, u ziet voor u verscheidene wegen naar alle richtingen heen; u vraagt: welke is de weg, waarvan de Schrift zegt: *Dit is de weg wandelt in denzelve, zonder af te wijken ter rechter- of ter linkerhand?* (Jesaja 30:21) Hoe onderscheid ik de rechte weg van de dwaalweg?

Ik antwoord: u hebt het Licht; laat het schijnen op het pad, op de weg, en u zult het einde van de weg zien. U antwoordt: "Ik zie niet, dat ik het Licht heb." Welaan, ik zal het u bewijzen! In Hem, in het Woord, in Christus, was het Leven, en dat Leven was het Licht der mensen. Zie in de Schrift, en u zult spoedig overtuigd worden, dat dit Leven ook uw Licht is. Waarom zijn Adam en Eva niet op dezelfde dag, op welke zij van de boom hebben gegeten, ook lichamelijk gestorven? Waarom zijn zij niet in de eeuwige dood gebleven? Het Woord kwam tot hen: "En Datzelve (Vrouwenzaad) zal u de kop vermorzelen." In dit Woord was het Leven; zij geloofden aan dit Woord; zo hadden zij opeens, zonder hun toedoen, het leven en een goed geweten. Is dat Leven niet voor u licht, dat u aan dit Woord gelooft en het Leven hebt zonder uw toedoen? Is u dit Leven niet reeds genoegzaam licht, om te zien, hoe het waarachtig is, dat God de goddeloze rechtvaardigt, zonder de werken, door het geloof alleen, doordat Hij hem de rechtvaardigheid toerekent, die uit het geloof van Jezus Christus is?

- Het Leven, Christus, was in Abel; daardoor offerde Abel de Heere van zijn lammeren en van hun vet; hij kon en wilde Kaïn de handen niet opleggen. En daardoor viel hij als de eerste bloedgetuige van Christus; maar hij heeft van God getuigenis bekomen; hij leeft, hoewel hij vermoord is. Is dit Leven u niet genoegzaam licht, dat u het leven toch als een buit zult wegdragen, al zou men ook uw lichaam doden om der gerechtigheid wil?
- Christus was in Henoch, zo was ook het leven van Henoch in Christus. In dit Leven, in dit Woord, in Hetwelk het leven was, bleef hij tegenover alle goddelozen vast en onbeweeglijk, getuigende (Brief van Judas, Vers 14): "Ziet de Heere is gekomen met zijn veel duizenden heiligen." Men wilde hem om deze getuigenis doden. God nam hem weg. Was dit Leven niet een helder licht vooral deze goddelozen? Is dit Leven u niet genoegzaam licht, om te erkennen, dat u er niets bij waagt, wanneer u vrij- en blijmoedig tegenover alle goddeloosheid getuigt van Christus, van het Woord?
- Christus was in Noach, zo was het leven van Noach in Christus. Dit Leven bouwde een ark, toen de wateren de aarde nog niet bedekt hadden, toen het droge nog droog was, en het ganse mensengeslacht kwam om in de golven; Noach met hun achten bleef in het leven. Was dit Leven niet vanouds het

Licht der mensen? Hebt u dit ook niet als een licht, dat, terwijl een geheel mensengeslacht, wat het ook van zichzelf mag beweren, op de brede weg kan wandelen, u daarentegen op uw weg aan de onzichtbare Leidsman genoeg kunt hebben en anders geen metgezel nodig hebt?

- Het leven van Abraham, van Izak en van Jakob was in Christus; in Hem hun ganse wandel, hun doen en laten, hun handelwijs in elke omstandigheid, en hoe de Heere hun uitkomsten gaf, hun geloof, en hoe zij de belofte ten dele verkregen en ten dele in de verte hebben gezien. Was dit Leven niet van ouds een licht der mensen? is het niet ook uw licht, om uit dat Leven daarvan verzekerd te zijn: "God helpt de ellendigen heerlijk"? (Psalm 149:4 naar de Hoogduitse vertaling) God beschermt de Zijnen; Hij wil de goddeloze rechtvaardigen; Hij verhoort het gebed; Hij is nabij dengene, die met Hem worstelt in het gebed, en geeft hem de zegen; Hij verlost uit alle vreze; Hij verlost van alle vijanden; het wachten op God, de God des levens, is nimmer te vergeefs; men kan gewis met Hem met een staf over de Jordaan gaan en zal tot twee heirlegers worden; de onvruchtbare vrouw heeft meer kinderen dan die de man heeft, en wat is al het lijden van deze tijd? Voorwaar, het ganse leven van deze aartsvaders, hun ganse levensgeschiedenis, hoe daarin openbaar werd het Leven dat in het Woord is, kan men van alle zijden beziën; het werpt en wierp naar alle zijden zo'n licht van zich, dat alle Kanaänieten het wel konden weten: dat is het rechte Leven, dit is de juiste, de rechte Weg des heils, op welke deze mannen wandelen zo toch waren de Hethieten door dit Licht bestraald, dat zij het van Abraham moesten getuigen: "Gij zijt een vorst Gods in het midden van ons." Niet minder was ook de eigengerechtigte Abimelech door dit Licht getroffen, toen hij ter bescherming van Izak en Rebekka het bevel gaf: "Zo wie deze man of zijn huisvrouw aanroert, die zal voorzeker gedood worden." en hoe beefden Laban en Ezau voor het Licht, hetwelk van het Leven uitging, in Hetwelk Jakob leefde.

Wellicht verwondert het u, uit de mond des Heeren het woord te vernemen: "Want Ik zeg u, tenzij uw gerechtigheid overvloediger zij dan der Schriftgeleerden en der Farizeeën, dat u in het Koninkrijk der hemelen geenszins zult ingaan." (Matth. 5: 20) "Meent niet, dat Ik gekomen ben om de Wet of de Profeten te ontbinden." (Matth. 5: 17) "Verloochen uzelf, neem uw kruis dagelijks op u!" dat doen de Farizeeën niet. "Twist niet over een waterput, verneder u, graaf een anderen put, en weer een anderen en weer een anderen." (Gen. 26) dat doen de Farizeeën niet. "Hebt uw vijanden lief", de Farizeeën hadden alleen hun vrienden lief. "Wordt van het -kwade niet overwonnen, maar overwint het kwade door het goede." (Rom. 12: 21) "Weest welgezind jegens uw wederpartij, terwijl u nog met hem op de weg zijt." (Matth. 5: 25) "Zo wie u op de rechterwang slaat, keer hem ook de andere toe; en zo iemand met u rechten wil en de rok nemen, laat hem ook de mantel." (Matth. 5: 39, 40) Dit alles doen de Farizeeën niet, maar zij twisten tot in het oneindige om een penning, en voeden zichzelf door verdrukking der hulpelozen. Letten wij daarentegen op het leven van de aartsvaders, welk een Licht was het voor het toenmaals levend geslacht, welk een Licht voor alle tijden, welk een Licht ook voor u, om u aan te tonen, op welk een koninklijken weg men wandelt, als men zijnen vijanden kolen vuurs op het hoofd hoopt en de onrechtvaardigen een volle neergedrukte, geschudde en overlopende maat van het goede toemeet, daarvan overtuigd, dat men op de pelgrimsreis is, om een grotere schat te beëerven. "Rechoboth" noemde Izak de laatsten put, en hij zeide: "Want nu heeft ons de Heere ruimte gemaakt, en wij zijn gewassen in dit land." (Gen. 26:22) en zo kon Jakob het voor Laban getuigen: "God heeft mijn ellende en de arbeid mijner handen aangezien" (Gen. 31: 42) en straks voor Ezau: "Ik heb alles." (Gen. 33:11) en hij zwoer Laban bij de vreze zijns vaders Izak. (Gen. 31:42 53)

U werpt mij tegen: *Het blijft bij dit alles dikwijls moeilijk om te weten, hoe men in allerlei voorkomende omstandigheden zich te gedragen heeft.* Uw tegenwerping hebben de mensen van de oudste tijden af reeds gemaakt. Ik zal u echter zeggen, wanneer het moeilijk is: het is moeilijk, wanneer wij op onszelf zien, wanneer wij onze eigen wegen gaan en onze weg door onze eigen macht willen richten en behouden, om het eerst zelf te kunnen berekenen, dat wij het doel bereiken, hetwelk wij ons hebben voorgesteld, om door de wereld te komen. Het Woord zegt ons echter wel, wat wij te doen hebben; maar naar de

berekening van ons verstand is de vrucht geen andere, dan verlies, dan schande en smaadheid, dan verachting en vervolging, dan dood en omkomen. Men verliest daarbij zijn brood of zijn bruid, zijn huis of de huiselijke vrede, zijn ambt of zijn goede naam voor de wereld; men bereikt niet wat men wenste te bereiken, en men zal ten laatste nog zijn leven er bij inboeten!

Zo redeneert de duivel in u, zo redeneren vlees en bloed in u, en nu wordt het moeilijk. Zo was het echter altoos moeilijk. Wenst u licht te hebben, u hebt het, u hebt het Leven, Christus, voor u, zoals dat van ouds het Licht der mensen was.

- Zie bijvoorbeeld Jozef, de zoon van Jakob, nog zo jong, zo teder; aan een ellendige slavernij ontkomen, is hij de huisverzorger van de machtigen Potifar; welk een loopbaan van geluk ligt voor hem open, welk een schitterende toekomst! Doch de vrouw van Potifar heeft het oog op hem geworpen, wat zal hij nu doen? Geeft hij niet toe, zo is hij voor altoos ongelukkig. Maar hij is in het Leven, dat in het Woord, in Christus is. Is daar gevaar bij? Dit Leven is hem een genoegzaam licht, om aan zijn heer trouw te blijven; men werpt hem in de duistere kerker, maar dit Leven is een licht voor de overste van het gevangenhuis, zodat hij Jozef over de gevangene stelde. De machtige Egyptische koning zendt naar Jozef, en het Leven is voor Jozef een licht, om de droom van de koning uit te leggen; ook een licht, om de ganse toenmalige wereld in het leven te behouden; bovendien wordt hij de behouder van Zijn ganse geslacht. Is het leven van Jozef, hetwelk in het Woord, in Christus, was, niet het Licht der mensen, der Egyptenaren geweest? Is het niet ook uw Licht, om te weten, dat men geen gevaar loopt, waar men getrouw blijft bij het Leven, Hetwelk in het Woord, in Christus, is? O, op het machtige, in de wereld zo vermaarde eiland Japan, waar het in de meeste huizen zo toegaat, als in het huis van Potifar, strekken de bewoners sedert eeuwen, zodra zij Hollanders zien, hun handen uit naar het boekje, waarin de geschiedenis van Jozef beschreven is. Zo willen zij toch weten, wat het loon is der trouw. En zo heeft het Leven, Hetwelk in het Woord, in Christus was, zo'n licht der goedheid en barmhartigheid Gods over dit eiland geworpen, evenals over het machtige China, dat alle Japanezen en Chinezen zeggen: *God is goed*. Alleen willen zij dit Licht niet, en leven naar het beginsel: de duivel is boos, en wij moeten met de mammon door de wereld; daarom willen wij de duivel tot vriend houden, en maken, dat wij geld verkrijgen; voor de gerechtigheid moge God zorgen.
- Daniël, Sadrach, Mesach en Abed-Nego waren machtige heren aan het hof. De koning Nebukadnézar vaardigt het bevel uit, dat alle volken een beeld zullen aanbidden, en wederom de koning Darius beveelt, dat gedurende een tijd van dertig dagen niemand van al het volk iets vragen mag van enige god of mens, dan van de koning alleen! Hier dreigt men met een gloeiende oven des brandenden vuurs en daar met leeuwen. "Hoe moeilijk is het hier te weten, wat men doen moet", zegt het vlees! Maar Sadrach, Mesach, Daniël en Abed-Nego bevinden zich in het Leven, Hetwelk in het Woord is. Dit Leven is voor hen het licht, om het eerste gebod te onderhouden, al het verdere echter aan God de Heere, aan het Woord over te laten. Men wierp hen in de oven des brandenden vuurs, in de leeuwenkuil; en toch kwamen zij ongedeerd uit de oven en de leeuwenkuil te voorschijn. Was dat Leven niet het Licht van de toenmalige, niet het Licht ook van de latere volken? Hebt ook u niet dit Licht, om te blijven bij het gebod des levens, al het overige daarentegen aan het Woord, aan Christus over te laten?
- Haman wordt door een machtig koning verhoogd en met een onbepaalde macht bekleed. Allen moeten voor hem neervallen, hem aanbidden. Mordechaï is een Jood; zal hij gehoorzamen? Dat mag, dat kan hij niet. Hij bevindt zich in het Leven, hetwelk in het Woord is. Hij zegt het aan Haman. Deze bestaat op handhaving van 'het bevel. "Zie toch, Mordechaï, wees toch niet zo stijfhoofdig; uw leven, het Leven van uw nicht, van de koningin, die aan uw volk zo nuttig kan zijn, het leven van het ganse volk Gods is in gevaar! Het bevel is immers reeds uitgevaardigd, volgens hetwelk het ganse lieve volk vermoord zal worden; u behoeft u immers alleen met het lichaam voor Haman neer te werpen; in uw hart kunt u bij uw geloof blijven!" Mordechaï luistert echter naar niets. Hij blijft in het Leven, Hetwelk

in het Woord is; hij laat al het overige aan dat Woord over. Maar hij roept tot Dien, Die de hemel en de aarde gemaakt heeft, en ... op dezelfde dag, op welke Mordechai zou opgehangen worden, zit hij op het paard des konings, en drie dagen daarna hing Haman aan de galg. Was dit Leven niet het Licht der volken van 127 landschappen? Hebt u dit Licht niet, om te weten, dat, als u van het zaad der Joden bent u het Leven? Hetwelk in het Woord is, niet verzaken moogt, dat geen Haman, geen tiran iets tegen dat Leven vermag? Of is het wellicht moeilijk, waarheid van dwaling te onderscheiden, als u neerligt in banden en boeien vanwege uw gruwelijke misdaden, tegen de Heere, uw God, bedreven, is het dan moeilijk te weten, of u door het geloof alleen zult gerechtvaardigd worden, of dat u eerst werken moet hebben?

- De koning Manasse had een lang leven vol van gruwelen achter zich; zijn handen waren met bloed bevekt; daar lag hij in de kerker. Het Leven, hetwelk in het Woord was, openbaarde zich aan hem; hij riep om vergeving, om verlossing; hij geloofde; hij kwam weer naar Jeruzalem, weer op de troon. Was zo'n Leven niet het Licht voor alle zondaars, om te weten, welk een Ontfermer God de Heere is, als men in oprechtheid zich tot Hem wendt? Hebt niet ook u dit Licht?

"Als ik echter nagenoeg dezelfde leer verneem en zie toch tweespalt", zo zult u vragen: "Hoe onderscheid ik dan waarheid van dwaling"? Daarop moge uw geweten u antwoord geven. In het Woord, in Christus, was het Leven; dit Leven was het Licht der mensen. Het heeft een macht in zich, een macht der waarheid, een macht der overtuiging, die diep in het geweten doordringt. Daarom schreef Johannes: "Het Leven was het Licht der mensen", opdat juist degenen, die dit Boekje zouden krijgen, Het in de Schrift zouden zoeken, en van dat Leven het zouden afzien, hoe Het leeft, opdat zij zich aan dit Leven zouden overgeven en met dit Leven gemeenschap hebben, of in dit Leven zouden blijven en in het Licht, dat dit Leven van zich afstraalde, wandelen zouden. Hier is de vraag, of u een prikkeling zoekt voor uw godsdienstig vlees, of u tijdverdrijf zoekt, of dat het u daarom te doen is, dat u de goede strijd strijdt, de loop voleindigt en het geloof behoudt. weliswaar heeft men dan het meest met dezulken te strijden, die dezelfde leer schijnen te brengen.

- Er waren allerlei Apostelen in de tijd van de Apostel Paulus, maar het Leven, in Hetwelk Paulus was, geeft u genoegzaam licht, om te weten, dat al de quasi-apostelen niet konden prediken: Weest mede mijn navolgers, broeders! En merkt op degenen, die zo wandelen, gelijk gij ons tot een voorbeeld hebt; wij zijn navolgers Gods." (Fil. 3:17; 1 Kor. 11:1; Ef. 5:1; 1 Thess. 1:6 en 2: 14) in alle wegen, in alle stukken overwon hij de quasi-apostelen, zoals u dit kunt lezen 2 Korinthe 12.
- Diotrefes bracht bijna dezelfde leer als Johannes, snaterde echter tegen hem met boze woorden. Kaïn had bijna dezelfde leer als Abel; maar niet Abel vermoordde Kaïn, integendeel, Kaïn doodde Abel. En waarom? Omdat Kaïns werken boos waren! Zegt u het Leven, hetwelk uw Licht is, niet, dat hij, die zich in dit Leven, Hetwelk in het Woord is, bevindt, dengene niet doodt of zoekt te doden, die mede ditzelfde Leven deelachtig is? Maar dat hij veelmeer in liefelijke, broederlijke gemeenschap met hem leeft en zich ook gewillig laat slaan door de rechtvaardige?
- David, Saul en het ganse Israël hadden nagenoeg dezelfde leer. Was echter het Leven, in Hetwelk David was, niet het Licht der mensen, voornamelijk toen hij Goliath versloeg? voornamelijk, toen hij aan alle vervolgingen van Saul steeds gelukkiglijk ontkwam? Was dit Leven niet inzonderheid het Licht van Saul, toen Saul voor David bekende: "Gezegend zijt gij, mijn zoon David, gij zult het ja gewis doen, en gij zult ook gewis de overhand hebben"? (1 Sam. 26: 25) zoals ook een weinig tevoren: "Gij zijt rechtvaardiger dan ik, want gij hebt mij goed vergolden, en ik heb u kwaad vergolden. En nu zie, ik weet, dat gij voorzeker koning worden zult, en dat het koninkrijk van Israël in uw hand bestaan zal." (1 Sam. 24: 18, 21)

Dat dan een ieder dit woord ter harte neme: "Het Leven was het Licht der mensen." En wanneer hij dit Leven ontmoet, make hij dan niet langer het enkele horen van dit Leven tot een oorkussen voor zijn bevlekt geweten, maar integendeel, omdat hij het Licht heeft, hetwelk lichtende stralen werpt tot voor Gods troon en de ganse weg verlicht, werpe hij van zich alle ongerechtigheid, en verkieze de weg, welke dit Licht hem, toont. Daar ziet hij een David, verlost van al zijn vijanden en van alle zijn zonden, bedekt met genade en eer, met alle volheid en overvloed, en een Saul, gevallen in zijn eigen zwaard; daar ziet hij een Noach, gered in de ark, en een ganse wereld met al de zichtbare dingen, waarop zij bouwde, en om welke zij het Woord liet varen, verdelgd in de golven. Het is u gezegd, o mens, welke de zuivere en onbevleete godsdienst voor God en de Vader is, namelijk: "wezen en weduwen te bezoeken in hun verdrukking, de ellendigen en bedrukten te helpen en zichzelf onbesmet te bewaren van de wereld." Het is u gezegd, o mens, wat uw God van u eist, namelijk "dat u recht en gerechtigheid doet, een ieder met zijn naaste, en dat gij ootmoediglijk wandelt met uw God." Het is u gezegd, o mens: "Vrees God en houd Zijn geboden, want dit betaamt allen mensen. Want God zal ieder werk in het gericht brengen, met al wat verborgen is, hetzij goed of hetzij kwaad." (Prediker 12: 13, 14) Aldus sprak David tot Saul: "Van de goddelozen komt goddeloosheid voort, maar mijn hand zal niet tegen u zijn." (1 Sam. 24:14) en zo spreekt de Geest tot de Gemeente: "Uw glasvensters zal Ik kristallijnen maken." (Jesaja 54:12) en aldus de Gemeente: "Daaraan weet ik, dat de Heere mij in gunst aanschouwt, dat Hij mijn gebed verhoort." *In Uw Licht, o God, zien wij het licht. AMEN*

Gehouden te Elberfeld op 13 januari 1850, 's voormiddags.